

• Zenei és kulturális képzés

A széles népességrétegek zenei és kulturális képzésének fontosságát az operáknak és zenekaroknak fel kell ismerniük. A szülői ház és az iskola kötelezettségeit nem vehetik magukra, sem financiálisan, sem tartalomilag. De társadalmi kiegészítéssel és kreatív impulzusokkal szolgálhatnak.

• Attraktív környezet

A koncert-termeknek és zenés színházaknak attraktív környezetről kell gondoskodniuk, pl. kapcsolódás a gasztronómiához a hangverseny előtt és után. A publikumnak az opera-előadások és hangversenyek jó atmoszférája- iránti kifejezett igényét jobban ki kell elégíteni. Emellett a színházaknak

zenekaroknak számolniuk kell az egyre sokasodó más szabadidő-ajánlatok erős konkurenciájával is.

• Új hangverseny- és rendezvény-formák – a zene közvetítése

A klasszikus és modern zene iránti változatlan tartózkodás új koncert- és rendezvényformákkal, mint pl. moderált hangversenyek, együtt játszás helyi rock- és jazz-együttesekkel vagy ifjúsági zenekarokkal oldható. A jövőben a főtéma a kor- és célcsoportoknak megfelelő zeneközvetítés lesz. Az általános iskolákban évek óta a zeneoktatás masszív visszavonulását figyelhetjük meg, úgy hogy a közönség zenei felvilágosítására egyre nagyobb az igény.

Mind a német, mind az amerikai zenekari koncertek látogatóinak kérdőívekre adott válaszai bizonyítják, hogy a közönség a játszott zeneművek egyidejű magyarázatát nagyon jól és pozitíven fogadja.

A zenekarok közfinanszírozását végre újra örömmel kell fogadni

• Meg kell alapozni az identitást.

Végül is a zenés színházaknak és zenekaroknak meg kell teremteniük identitásukat, hozzá kell járulniuk egy város, egy régió életszínvonalának meghatározásához, hogy a közpénzekből történő támogatása ne teher, hanem – mint eredetileg az udvari és polgári zenekultúrában – újra öröm legyen. *(Das Orchester 2006/5)*

Gerald Mertens

USA turné, mint bürokratikus akadályverseny?

Az utóbbi időben nemcsak a német zenekarok panaszkodnak egyre hangosabban az Egyesült Államok bürokratikus intézkedéseire, amikkel turnéjuk során meg kell küzdeniük. Hasonló panaszokat Nagy-Britanniából, sőt a szomszédos Kanadából is hallani.

Mi „a” probléma? Egy koncert-turnéhoz az Amerikai Egyesült Államokba minden zenekari muzikusnak – kivéve az USA állampolgárokat – szüksége van egyéni munkavállalói vízumra (P-1-Visum), ami mindenkor kerek 80 dollárba (mintegy 68 euró) kerül. Első lépésként a helyi koncertrendezőnek vagy az amerikai ügynöknek kérvényt kell benyújtania az „Immigration & Naturalization Service”-hez. A zenekari menedzsmentnek gondoskodni kell arról, hogy a listára a teoretikusan szükséges kísérők is felkerüljenek (kb. 15% tartalék), akkor is, ha a turné megkezdésekor aztán még sincs szükség rájuk. A rövid határidőre kiállított vízum költsége ugyanis rendkívül drága (1000 dollár, mintegy 853 eurónak megfelelő) és nem mindig időben érkezik. A kb. hat-nyolc hétig tartó eljárás lebonyolításához az ügynökségnek szüksége van minden útlevelel másolatára, valamint a zenészek listájára, ami az útlevelszámot, születési dátumot, lakóhely adatait stb. tartalmazza. Egy lista feldolgozási költsége 1500 dollár (mintegy 1280 euró). Egy esetleg velük utazó kórus tagjairól külön listát kell benyújtani. További feldolgozási költség megint 1500 dollár. Legyen csak egy elírás vagy egyéb hiba a listában, visszaküldik. Kijavítva újra be kell adni és – már el lehet kép-

zelné – újra ki kell fizetni a feldolgozási költséget, 1500 dollár.

Pozitív határozat esetén, második lépésként, sor kerül a vízumkérelem tulajdonképpen intézésére az amerikai követség konzulátusán Berlinben, ill. Frankfurt/Main-ben. Minden muzikusnak ki kell töltenie egy igen részletes vízumkéremlő űrlapot. Emellett az elmúlt 10 év minden (!) külföldi tartózkodását fel kell sorolni, ami egy, a nemzetközi hangversenyéletben működő zenekar esetében rendkívül időigényes lehet. Minden 15 és 45 év közötti férfinak kiegészítő kérvényt kell kitöltenie. Ezután a kérvényeket elektronikusan fel kell dolgozni, ami annyit jelent, hogy a zenekari irodán a muzikusok kézzel írt kérvényeit egyenként és online a konzulátus szisztémájába be kell gépelni. Ezenkívül szükséges egy speciális formátumú útlevelelfénykép (fület szabadon hagyni!).

Harmadik lépésként végül az egész zenekart egyben, vagy részleteiben el kell szállítani egy előre meghatározott interjúidőpontra Berlinbe vagy Frankfurt/Mainba. A legszigorúbb személyi kontroll és várakozási idő után ujjlenyomatot vesznek, még egy digitális fotót készítenek és minden zenekari taggal kb. egy perces interjút bonyolítanak le („Hova akar utazni és mi dolga van ott?”) A mintegy 100 azonos válasz után várni kell, míg minden muzikus végez és indulás autóbusszal haza. Következmény: egy vagy több munkanapnyi próba- és előadás-kiesés az utazási szolgáltatásból. Ha minden jól halad, két- vagy három hét múlva megérkeznek az útlevelek

a vízummal együtt a zenekari irodába („A postaköltséget a fogadó fél fizeti”). Egyéni problémák a volt Szovjetunióból, Iránból, Irakból és azokból az országokból származó muzikusok esetében adódnak, akiknek a vízumkérelmét már egyszer elutasították, vagy akikre a szabály szerint a vízumkötelezettség nem vonatkozik. Ha a zenekari iroda és a menedzsment vízum-, fénykép-busztranszfer-, útiköltség, valamint egyéb költség-ráfordítását tekintjük, egy nagyobb szimfonikus zenekar esetében gyorsan összejön 15 000–30 000 euró kiadás, mielőtt a turné egyáltalán elkezdődne.

Megértve az Egyesült Államok minden biztonsági igényét, amit a szeptember 11-i terrorcselekmény óta támaszt, íme még egy kuriózum ami további kérdéseket vet fel: a zenekart kísérő személyek a szabály szerint P-1-Vízum nélkül, tehát normális, 90 napra érvényes turista vízummal utazhatnak, amit a beutazáskor az Immigration Officer állít ki. A témát az amerikai és kanadai zeneszektet képviselő szakszervezet, az American Federation of Musicians (AFM), az American Symphony Orchestra League-gel (ASOL) közösen az amerikai kongresszus elé vitte, mivel egy idő óta még a kanadai AFM-tagoknak is végig kell csinálniuk az időt rabló és költséges vízum-eljárást. Az eredmény még eldöntetlen. A bürokratikus akadályok miatt eközben egyre több amerikai koncertrendező mond le arról, hogy külföldi zenekarokat és szólistákat szerződtessen. Az ebből fakadó kulturális izoláltság végül is nem lehet az Amerikai Egyesült Államoknak sem érdeke.